

3866/2005 ΜΠΡ ΑΘ (447981)

(ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007/393)

Χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτου (leasing). Απώλεια ή καταστροφή αυτού.

Υποχρέωση του μισθωτή για επιδιόρθωση της βλάβης του πράγματος και για

αντικατάσταση με άλλο ισάξιο με δικά του έξοδα. Ενεργητική νομιμοποίηση του

μισθωτή να αξιώσει αποζημίωση κατά του υπαίτιου και του ασφαλιστή του σε

περίπτωση βλάβης, ολοκληρωτικής καταστροφής ή μείωσης της εμπορικής και

τεχνικής αξίας του αυτοκινήτου. Πραγματικά περιστατικά. Υπομίσθωση. Δημοσιότητα των χρηματοδοτικών μισθώσεων.

ΜΠρΑθηνών 3866/2005

Με το Ν. 1665/1986 ρυθμίζεται και στην Ελλάδα η χρηματοδοτική μίσθωση [leasing]. Στη σύμβαση αυτή μία από τις υποχρεώσεις του μισθωτή αναφέρεται σε

επιδιόρθωση της βλάβης του πράγματος με δικά του έξοδα και στην αντικατάσταση

του με άλλο ισάξιο σε περίπτωση καταστροφής ή απώλειας του. Έτσι η ενισχυμένη

θέση του μισθωτή τόσο από άποψη υποχρεώσεων όσο και δικαιωμάτων επιβάλλουν το

χαρακτηρισμό του ως κατόχου κατά την έννοια του άρθρου 4 ν. ΓΛΝ/1911. Ο

εκμισθωτής του αυτοκινήτου διατηρεί απλώς την ιδιότητα του κυρίου.

Ειδικότερα, στην απλή χρηματοδοτική μίσθωση ο μισθωτής αναλαμβάνει με την

σύμβαση τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής, απώλειας ή βλάβης του πράγματος,

είναι υποχρεωμένος δηλαδή στις εν λόγω περιπτώσεις ν' αντικαταστήσει το

μίσθιο πράγμα με άλλο ίσης αξίας ή να το επιδιορθώσει με

δικά του έξοδα. Η νομική θέση του μισθωτή μοιάζει με τη θέση του αγοραστή που

έχει αποκτήσει την κυριότητα του πράγματος. Συνακόλουθα, σε περίπτωση ολικής

καταστροφής αλλά και επισκευάσιμης ή μείωσης της εμπορικής αξίας του αυτοκινήτου την σχετική αξίωση αποζημιώσεως δικαιούται ν' απαιτήσει

από τον

τρίτο ο μισθωτής [βλ. Αθ. Κρητικό, Αποζημίωση από Τροχαία

Αυτοκινητικά

Ατυχήματα έκδ. τρίτη έτους 1998 παραγρ. 916 και 1289 με τις εκεί παραπομπές].

Στην ένδικη αγωγή εκτίθεται ότι η ενάγουσα είναι κάτοχος του αναφερομένου ΙΧΕ

αυτοκινήτου δυνάμει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως, το οποίο υπέστη

υλικές ζημιές κατά το τροχαίο ατύχημα, το οποίο προκάλεσε από υπαιτιότητα του

ο δεύτερος των εναγομένων οδηγός του ζημιογόνου αυτοκινήτου, το οποίο κατά

τον επίδικο χρόνο ήταν ασφαλισμένο στην πρώτη εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην αγωγή. Ζητεί λοιπόν, όπως παραδεκτά περιόρισε το αίτημα της με δήλωση της στο ακροατήριο και με τις προτάσεις της κατά ένα μέρος σε αναγνωριστικό [άρθρα 223,2245, 591 ΚΠολΔ], να υποχρεωθούν αφενός οι εναγόμενοι να της καταβάλουν εις ολόκληρον έκαστος το ποσό των 23.652.92 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως ως αποζημίωση για τις υλικές ζημιές που υπέστη το αυτοκίνητο και αφετέρου ν' αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι της οφείλουν εις ολόκληρον το ποσό των 21.857 ευρώ ως αποζημίωση για την μείωση της εμπορικής αξίας αυτού.

Αποδεικνύονται κατά την κρίση του Δικαστηρίου τ' ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Δυνάμει της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνήφθη μεταξύ της ενάγουσας και της εταιρείας με την επωνυμία Λ..... η ενάγουσα μίσθωσε από την ως άνω εταιρεία το ΙΧΕ αυτοκίνητο.

Βάσει της συμβάσεως αυτής η ενάγουσα απέκτησε το δικαίωμα φυσικής εξουσίας και εκμετάλλευσής [νομή και κατοχή] του εν λόγω αυτοκινήτου και ανέλαβε τον κίνδυνο τυχαίας καταστροφής του ή απώλειας του καθώς και την υποχρέωση να το αντικαταστήσει με άλλο ή να το επιδιορθώσει σε περίπτωση βλάβης του με δικές της δαπάνες. Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα εταιρεία με την σύμβαση μακροχρόνιας εκμίσθωσης αυτοκινήτου [υπομίσθωση] υπεκμίσθωσε το ως άνω αυτοκίνητο στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Β*.... με διάρκεια μίσθωσης 60 μηνών, ήτοι από 17.6.03 έως 16.6.08. Σύμφωνα με το άρθρο 7 της σύμβασης αυτής, το μισθωμένο όχημα θα χρησιμοποιείτο από προσωπικό της υπομισθώτριας εταιρείας [προσποιηθέντες] ήτοι από νόμιμα κατέχοντες άδεια εργασίας οδηγούς αυτής Διαρκουσών των προαναφερομένων συμβάσεων [μίσθωσης και υπομίσθωσης], στις 18.1.2004, περί ώρα 19.50`, ο Κ.Μ. προστηθείς της υπομισθώτριας εταιρείας οδηγούσε το επίδικο αυτοκίνητο στην περιοχή Γλυφάδας Αττικής, επί της οδού Αρτέμιδος με κατεύθυνση από Βουλιαγμένη προς Γλυφάδα. Στην ίδια περιοχή, την ώρα εκείνη ο δεύτερος εναγόμενος οδηγούσε το ΙΧΕ αυτοκίνητο του, το οποίο ήταν ασφαλισμένο στην πρώτη εναγομένη ασφαλιστική εταιρεία, κινούμενος επί της οδού Ευαγγελιστρίας με κατεύθυνση από Γλυφάδα προς Αθήνα. Όταν τ' αυτοκίνητα έφθασαν στη συμβολή των εν λόγω οδών, οι οποίες είναι

μονόδρομοι, ο δεύτερος εναγόμενος παραβίασε την ρυθμιστική της κυκλοφορίας πινακίδα STOP, που υπήρχε στην πορεία του και εισήλθε στην διασταύρωση με αποτέλεσμα να συγκρουσθεί με το κανονικά κινούμενο αυτοκίνητο της ενάγουσας, που οδηγούσε ο Κ.Μ. και εξ αίτιας της σφοδρότητας της σύγκρουσης να παρεκτραπούν και να επακολουθήσουν διαδοχικές συγκρούσεις στα κανονικά σταθμευμένα αυτοκίνητα [βλ δελτίο οδικού τροχαίου ατυχήματος]. Σύμφωνα με τα ανωτέρω η πρόκληση του ατυχήματος οφείλεται σε υπαιτιότητα του δευτέρου εναγομένου, ο οποίος αν και πλησίαζε σε διασταύρωση οδών με πινακίδα STOP και έπρεπε να οδηγεί με προσοχή το όχημα του ως μέσος συνετός οδηγός και να παραχωρήσει προτεραιότητα στο όχημα του ενάγοντος, που μάλιστα εκινείτο στα δεξιά του, εν τούτοις από αμέλεια του εισήλθε αιφνίδια στην διασταύρωση των προαναφερθεισών οδών και κατέλαβε μεγάλο μέρος του οδοστρώματος αυτής της οδού, με συνέπεια ν' αποκλεισθεί η πορεία του οχήματος της ενάγουσας κατά τα ως άνω.

Την ευθύνη του μάλιστα ο δεύτερος των εναγομένων αποδέχθηκε υπογράφας ευθύς αμέσως σχετική "υπεύθυνη δήλωση ατυχήματος" [βλ. προσκομιζόμενη δήλωση], ενώ εξάλλου οι εναγόμενοι δεν αρνούνται ειδικά την υπαιτιότητα του στην πρόκληση του τροχαίου, αλλά μόνον αρνούνται το ύψος του αιτουμένου κονδυλίου μείωσης της εμπορικής αξίας αυτού.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι από τη σύγκρουση αυτή το εν λόγω ζημιωθέν ΙΧΕ αυτοκίνητο υπέστη σοβαρές βλάβες στο εμπρόσθιο κυρίως τμήμα αυτού. Σύμφωνα λοιπόν με την εκτίμηση επισκευής των ζημιών, απαιτείτο το συνολικό ποσό των 23.550 Ευρώ.

Συνεπώς, η συνολική αξίωση της ενάγουσας για την αιτία αυτή ανέρχεται σε 23.656,92 ευρώ, δεκτού γενομένου ως ουσία βάσιμου του σχετικού κονδυλίου στο σύνολο του, όπως ειδικότερα εκτίθενται επακριβώς τα ανταλλακτικά και οι εργασίες επισκευής στο περιεχόμενο της αγωγής. Περαιτέρω, το αυτοκίνητο με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2003, ήταν διατηρημένο σε καλή κατάσταση και είχε πριν από τη σύγκρουση αγοραστική αξία 62.000 ευρώ περίπου. Εξαιτίας των φθορών που προκλήθηκαν πριν από τη σύγκρουση και παρά την επισκευή του, υπέστη μείωση της εμπορικής του αξίας. Η μείωση αυτή ενόψει της έκτασης των

φθορών, της επιμελημένης επισκευής του αυτοκινήτου σε εξουσιοδοτημένο συνεργείο επιλογής της ενάγουσας και της αντικατάστασης των βλαβέντων μερών

(τα οποία σχετίζονται με την μηχανική λειτουργία του αυτοκινήτου) με καινούργια ανταλλακτικά ανέρχεται σε 20% ήτοι σε 15.500 Ευρώ.

Πρέπει συνεπώς, να γίνει εν μέρει δεκτή η αγωγή ως κατ' ουσίαν βάσιμη και α)

να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να καταβάλουν εις ολόκληρον έκαστος στην ενάγουσα 23.656.92 Ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως.

Β) ν' αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι οφείλουν να καταβάλουν εις ολόκληρον

έκαστος στην ενάγουσα το ποσό των 15.500 ευρώ.

1661/2007 ΑΠ (447975)

(ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007/387)

Χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτου (leasing). Αυτοκινητικό ατύχημα.

Ενεργητική

νομιμοποίηση του μισθωτή να αξιώσει αποζημίωση κατά του υπαιτίου και του

ασφαλιστή του σε περίπτωση βλάβης, ολοκληρωτικής καταστροφής ή μείωσης της

εμπορικής και τεχνικής αξίας του αυτοκινήτου. Δημοσιότητα των χρηματοδοτικών

μισθώσεων. Αναίρει την υπ' αριθ. 3759/2006 απόφαση του εφετείου Αθηνών και

παραπέμπει. Σημείωση : Βασίλειος Δ. Οικονομίδης.

Αριθμός 1661/2007

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Δ' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αχιλλέα Νταφούλη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη

(κωλυομένου του Αντιπροέδρου), Πλαστήρα Αναστασάκη, Αντώνιο

Παπαθεοδώρου,

Γεώργιο Πετράκη και Παναγιώτη Παρτσιλίβα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 25 Μαΐου 2007, με την

παρουσία και της Γραμματέως Μάρθας Ψαραύτη, για να δικάσει μεταξύ:

Της ανααιρεσείουσας: Ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "..... -
.....

.....", που

εδρεύει στην Ν. Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία

εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Οφηλία Δικαιάκου.

Του ανααιρεσίβλητου: Ν.Π.Ι.Δ., με την επωνυμία ".....
.....

.....", που εδρεύει στην Αθήνα και εκπροσωπείται νόμιμα, ως υπεισερχόμενο στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία ".....", που εδρεύει στην Αττικής, συνεπεία ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της, το οποίο εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Γεώργιο Μανουσάκη.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 13 Οκτωβρίου 2004 αγωγή της ήδη αναιρεσεύουσας, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 3866/2005 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 3759/2006 οριστική του Εφετείου Αθηνών.

Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί η αναιρεσεύουσα με την από 18 Δεκεμβρίου 2006 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται παραπάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Αντώνιος Παπαθεοδώρου, ανέγνωσε την από 21 Μαΐου 2007 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης.

Η πληρεξούσια της αναιρεσεύουσας ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος του αναιρεσίβλητου την απόρριψή της και καθένας την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ.1 του ν. 1665/1986, μπορεί μεταξύ άλλων να αποτελέσει και το αυτοκίνητο. Στη χρηματοδοτική αυτή μίσθωση, ο μισθωτής αναλαμβάνει με τη σύμβαση τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής, απώλειας ή βλάβης του πράγματος. Αυτό σημαίνει ότι στις περιπτώσεις αυτές είναι υποχρεωμένος να αντικαταστήσει το μίσθιο πράγμα με άλλο ίσης αξίας ή να το επιδιορθώσει με δικά του έξοδα. Η νομική θέση του μισθωτή μοιάζει με τη θέση του αγοραστή που έχει αποκτήσει την κυριότητα του πράγματος. Ενόψει της νομικής αυτής θέσης του μισθωτή, πρέπει να γίνει δεκτό, ότι σε περίπτωση ολικής καταστροφής του πράγματος, για την οποία ευθύνεται τρίτος, τη σχετική αξίωση αποζημίωσης έχει όχι ο εκμισθωτής του αυτοκινήτου, ο οποίος διατηρεί απλώς την ιδιότητα του κυρίου, αλλά ο μισθωτής, ο οποίος από πλευράς υποχρεώσεων και δικαιωμάτων χαρακτηρίζεται ως κάτοχος κατά την έννοια του άρθρου 4Ν ΓπΝ/1911. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση επισκευάσιμης ζημίας. Δηλαδή τη δαπάνη

αποκατάστασης αυτής ως και την αποζημίωση για την μείωση της εμπορικής αξίας του πράγματος (αυτοκινήτου), δικαιούται να απαιτήσει από το ζημιώσαντα τρίτο ο μισθωτής. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την επιτρεπώς, κατ' άρθρο 561 παρ.2 ΚΠολΔ, επισκοπούμενη από 13.10.2004 (αριθ. εκθ. καταθ. 7599/2004) αγωγή η ενάγουσα και ήδη αναιρεσείουσα μισθώτρια αφού εκθέτει ότι τυγχάνει κάτοχος του αναφερόμενου ΙΧΕ αυτοκινήτου, δυνάμει σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης μεταξύ αυτής και της ανώνυμης εταιρείας ".....", το οποίο υπέστη υλικές βλάβες κατά το αυτοκινητικό ατύχημα που προκάλεσε από υπαιτιότητά του ο δεύτερος εναγόμενος (και μη όντας ήδη διάδικος), που οδηγούσε το αυτοκίνητό του, το οποίο ήταν ασφαλισμένο στην πρώτη εναγόμενη ασφαλιστική εταιρεία (και ήδη αναιρεσίβλητο Επικουρικό Κεφάλαιο, που υπεισήλθε στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της τελευταίας, λόγω ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της), ζητούσε, πλην των άλλων, να αναγνωριστεί ότι οι εναγόμενοι υποχρεούνται, εις ολόκληρον καθέναν, να της καταβάλουν, ως αποζημίωση, το ποσό των 21857 ευρώ, για τη μείωση, της εμπορικής αξίας του αυτοκινήτου εξαιτίας των βλαβών που υπέστη κατά το ατύχημα. Με αυτό το περιεχόμενο η αγωγή ως προς την ως άνω αξίωση είναι νόμιμη, αφού η ενάγουσα και ήδη αναιρεσείουσα ήταν μισθώτρια-κάτοχος, δυνάμει χρηματοδοτικής μίσθωσης, του βλαβέντος αυτοκινήτου. Όμως το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, απέρριψε το ως άνω αγωγικό κονδύλιο ως, μη νόμιμο, με την αιτιολογία ότι " η ενάγουσα φέρεται όχι ως κυρία αλλά ως κάτοχος και δικαιούμενη σε χρήση και εκμετάλλευση του φερόμενου ως βλαβέντος κατά την σύγκρουση αυτοκινήτου δυνάμει της με αριθ. σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Επομένως, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, αυτή (ενάγουσα) δεν νομιμοποιείται να ζητήσει αποζημίωση για τη μείωση της αξίας του εν λόγω αυτοκινήτου, την οποία υπέστη αυτό εξαιτίας των βλαβών από τη σύγκρουση". Έτσι, κρίνοντας το Εφετείο, εσφαλμένα ερμήνευσε τις ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 298, 914, 987 και 997 ΑΚ σε συνδυασμό με αυτές του ν. 1665/1986, με το να δεχθεί ότι για την άσκηση αξίωσης αποζημίωσης λόγω μείωσης της εμπορικής αξίας του, δυνάμει χρηματοδοτικής μίσθωσης, κατεχόμενου και βλαβέντος κατά τη διάρκεια ατυχήματος αυτοκινήτου, νομιμοποιείται

ενεργητικά μόνο ο εκμισθωτής- κύριος του πράγματος και όχι ο μισθωτής-κάτοχος αυτού.

Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος αναίρεσης, με τον οποίο προσάπτεται στο Εφετείο η πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος. Κατόπιν όλων αυτών, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που απορρίφθηκε η αγωγή ως μη νόμιμη (δηλαδή κατά το κονδύλιο των 21.857 ευρώ για μείωση της εμπορικής αξίας του αυτοκινήτου) και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση, αναφορικά με το κονδύλιο αυτό, στο ίδιο δικαστήριο, η σύνθεση του οποίου είναι δυνατή από άλλους δικαστές (άρθρο 580 παρ.3 ΚΠολΔ). Τέλος το αναιρεσίβλητο πρέπει να καταδικαστεί στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσεύουσας (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ), η οποία κατέθεσε και προτάσεις.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 3759/2006 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό μέρους της.

Παραπέμπει την υπόθεση, κατά το αναιρούμενο μέρος, για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές.

Καταδικάζει το αναιρεσίβλητο στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσεύουσας, την οποία ορίζει σε χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 12 Ιουνίου 2007.

Και

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα στις 29 Ιουνίου 2007.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Π.Β.

4148/2007 ΕΦ ΑΘ (451450)

(ΔΕΕ 2008/229)

Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Εγγραφος συστατικός τύπος.

Χαρακτηριστικά

σύμβασης leading. Η ευθύνη του μισθωτή ως προς το πράγμα και την κατανομή των

κινδύνων σε βάρος του ρυθμίζονται κατά τρόπο που προσιδιάζει στη σύμβαση

πώλησης και όχι στη σύμβαση μίσθωσης πράγματος. Οι κίνδυνοι μετατοπίζονται με την συγκεκριμένη σύμβαση στο μισθωτή. Ο εκμισθωτής φέρει απλώς τον κίνδυνο της χρηματοδότησης.

ΕφαΘ 4148/2007

Πρόεδρος Α. Δουλγεράκης, Πρόεδρος Εφετών
Εισηγητής Γ. Χοϊμές, Εφέτης
Δικηγόροι Α. Θάνος, Ι. Φίλιανδρος

[...] Με τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 του Ν 1665/1986 (περί συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης), όπως τα τρία πρώτα απ' αυτά ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με το άρθρο 11 παρ. 1-6 του Ν 2367/1995, ορίζονται, μεταξύ άλλων, ότι με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, για τη σύναψη της οποίας απαιτείται έγγραφο ως συστατικός τύπος, η εκμισθώτρια εταιρία (ανώνυμη που έχει σκοπό αποκλειστικό τη σύναψη τέτοιων συμβάσεων και για τη σύσταση της οποίας απαιτείται και ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος, δημοσιευόμενη στο οικείο τεύχος της ΕτΚ), υποχρεώνεται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση πράγματος κινητού - στην έννοια του οποίου περιλαμβάνεται και το αεροσκάφος - ή ακινήτου ή και των δύο μαζί, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση του αντισυμβαλλομένου, παρέχοντας συγχρόνως στον τελευταίο το δικαίωμα είτε να αγοράσει το πράγμα είτε να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρόνο και ότι οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι το δικαίωμα αγοράς μπορεί να ασκηθεί και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης, ο οποίος χρόνος της συμφωνημένης διάρκειας της δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών ετών για τα κινητά πράγματα, των πέντε ετών για τα αεροσκάφη και των δέκα ετών για τα ακίνητα.

Σύμφωνα με τους ορισμούς αυτούς, η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ του εκμισθωτή (εταιρίας Leasing) και του μισθωτή (επιχείρησης ή επαγγελματία), δεν είναι απλή μίσθωση πράγματος (άρθρο 574 του ΑΚ), όπως το όνομα της αφήνει να εννοηθεί, αλλά σύνθετη ή μεικτή σύμβαση, η οποία έχει τα παρακάτω στοιχεία: α) Σύμβασης μίσθωσης, παραλλαγμένης όμως σε πολλά σημεία από τον "τύπο" που καθιερώνουν τα άρθρα 574 επ. ΑΚ, β) σύμβασης εντολής, με την οποία ο εκμισθωτής εντέλλεται το μισθωτή να διαπραγματευθεί με τον προμηθευτή το αντικείμενο και τους όρους της σύμβασης πώλησεως, την οποία θα καταρτίσει ο εκμισθωτής με τον

προμηθευτή, γ) σύμβασης εκχωρήσεως (άρθρο 455 επ. ΑΚ), με την οποία η εκμισθώτρια εταιρία εκχωρεί τις απαιτήσεις που έχει κατά του προμηθευτή-πωλητή του εκμισθούμενου πράγματος από τη σύμβαση πώλησης στο μισθωτή, ώστε να μπορεί εκείνος, ασκώντας τις σχετικές αξιώσεις, ως δικαιούχος, να εξαναγκάζει τον προμηθευτή-πωλητή σε τήρηση των υποχρεώσεων του, και δ) συμφώνου προαίρεσης, με το οποίο παρέχεται στον μισθωτή το δικαίωμα, με μονομερή δήλωση του, είτε να αγοράσει το πράγμα, με την καταβολή του συμφωνημένου τιμήματος, ακόμη και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης, είτε να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρόνο (ΕφΑΘ 6188/2006 ΔΕΕ 2007,204, ΕφΑΘ 5829/2003 ΕΛΔ 45,913, ΕφΑΘ 3351/2001 ΔΕΕ 2001,881, ΕφΑΘ 2814/2000 ΔΕΕ 2000,1108, ΕφΑΘ 201/1999 ΕΛΔ 40,1205, ΕφΠειρ 1133/2000 ΔΕΕ 2001,196, ΕφΠειρ 221/ 1998 ΕΛΔ 39,935 και ΕΕμπΔ 1998,771, Εφθεσ 2974/1998 ΕΛΔ 40,1392, Εφθεσ 2391/1996 ΕΕμπΔ 1998,42).

Ειδικότερα, καθόσον αφορά το πρώτο από τα παραπάνω στοιχεία της χρηματοδοτικής μίσθωσης, δηλαδή αυτό της σύμβασης μισθώσεως πράγματος, η σύμβαση Leasing διαφέρει από τη συνήθη μίσθωση ως προς την ευθύνη για το πράγμα και την κατανομή των κινδύνων μεταξύ των συμβαλλομένων τόσο έντονα, ώστε να γεννιούνται αμφιβολίες για το αν μπορεί στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης να γίνει και λόγος για μίσθωση πράγματος. Έτσι, ενώ στη συνήθη μίσθωση ο εκμισθωτής υποχρεούται, κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, να διατηρεί το μίσθιο κατάλληλο για τη συμφωνημένη χρήση (άρθρο 575 του ΑΚ), ευθύνεται για τα πραγματικά ελαττώματα κ.λπ. του μισθίου (άρθρο 576-578 ΑΚ) και φέρει τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής ή χειροτέρευσης τούτου (άρθρα 380, 576, 585, 586 ΑΚ), στη σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης ο εκμισθωτής εκχωρεί μεν στο μισθωτή όλες τις αξιώσεις του κατά του προμηθευτή από τη σύμβαση πωλήσεως, αποκλείει, όμως, οποιαδήποτε δική του ευθύνη.

Περαιτέρω, τυχόν ελαττώματα του πράγματος δεν παρέχουν στο μισθωτή δικαίωμα μείωσης ή μη καταβολής του μισθώματος, εκείνος και όχι ο εκμισθωτής υποχρεούται να διατηρεί το πράγμα καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης κατάλληλο για τη συμφωνημένη χρήση του και να φέρει όλες τις δαπάνες αυτού, ο ίδιος δε επίσης φέρει και τον κίνδυνο της τυχαίας καταστροφής, απώλειας, κλοπής ή βλάβης του πράγματος. Κατά τη σύμβαση, τέτοια γεγονότα δεν απαλλάσσουν το μισθωτή από την υποχρέωση καταβολής του μισθώματος, είναι δε αυτός

υποχρεωμένος, σε περίπτωση βλάβης του πράγματος, να το επισκευάσει με δικές του δαπάνες και, σε περίπτωση απώλειας ή καταστροφής του, να το αντικαταστήσει, με δικές του δαπάνες, με άλλο ίσης αξίας, αν δεν προτιμά να πληρώσει τις υπόλοιπες, τις μέχρι τότε μη ληγμένες, δόσεις του μισθώματος. Μάλιστα, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν 1665/1986, ο μισθωτής οφείλει να διατηρεί ασφαλισμένο το πράγμα κατά του κινδύνου τυχαίας καταστροφής ή χειροτέρευσης του σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η δε σύμβαση ασφάλισης μπορεί να συνομολογηθεί με ρήτρα συναλλάγματος, όταν η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης περιέχει τέτοια ρήτρα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου τούτου.

Κατόπιν αυτών, στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης η ευθύνη του μισθωτή ως προς το πράγμα και την κατανομή των κινδύνων σε βάρος του ρυθμίζονται κατά τρόπο που προσιδιάζει στη σύμβαση πώλησης και όχι στη σύμβαση μίσθωσης πράγματος. Οι κίνδυνοι, τους οποίους συνήθως φέρει ο ιδιοκτήτης του πράγματος, μετατοπίζονται με τη χρηματοδοτική μίσθωση στο μισθωτή, η νομική θέση του οποίου, σχετικά με την ευθύνη για το πράγμα, ομοιάζει με αυτήν του αγοραστή, ο οποίος έχει αποκτήσει την κυριότητα του πράγματος. Ο εκμισθωτής φέρει απλώς τον κίνδυνο της χρηματοδότησης, δηλαδή τον κίνδυνο τυχόν αδυναμίας του μισθωτή να πληρώσει το μίσθωμα. Μάλιστα στο ερώτημα ποία είναι η υποχρέωση του μισθωτή σε περίπτωση καταστροφής του μισθίου, να πληρώσει τα απομένοντα μισθώματα στην εταιρία ή να την αποζημιώσει με την τότε αξία του πράγματος, σωστότερο είναι να γίνει δεκτό το πρώτο που δικαιολογείται από το χρηματοδοτικό χαρακτήρα της συναλλαγής αυτής (Εφαθ 95/2004, Εφαθ 5829/2003 ό.π., ΕφΠειρ 221/1998 ό.π., Εφθεσ 2974/1998, ό.π., Απ. Γεωργιάδης, Νέες Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας, έκδ. 1995, IV, σελ. 78-90, ο ίδιος σε ΝοΒ 35,1527, Παν. Μάζης, Η Χρηματοδοτική Μίσθωση, έκδ. 2η, αριθμ. 148, σελ. 138-139, Νικ. Παπαποστόλου σε ΝοΒ 36,1566). [...].

(Δέχεται την έφεση).

2007 Α.ΚΡΗΤΙΚΟΣ (417202)

(ΧΡΙΑ 2007/200)~

Ζητήματα από τη βλάβη ή την καταστροφή αυτοκινήτου στη χρηματοδοτική μίσθωση

(Leasing).~

Μελέτη του Αθανασίου Γ. Κρητικού, Αντιπροέδρου Αρείου Πάγου,

δημοσιευμένη στα

ΧΡΙΑ 2007, 200.

2007 Ι. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ

(ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007/458)~

Αυτοκινητικό ατύχημα. Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) αυτοκινήτου.

Ζημιές

αυτοκινήτου στο ατύχημα. Ο μισθωτής έχει κατά του ζημιώσαντος (και του

ασφαλιστή του) αξιώσεις και για την αποκατάσταση της βλάβης και για την μείωση

της αξίας του αυτοκινήτου.~

Σχετ.Νομολ.: ΜΠΡΑΘ 3866/2006, ΕΦΑΘ 3759/2006.~

Γνωμοδότηση του Ι.Σ. Σπυριδάκη, δημοσιευμένη στην ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007, 458.

2007 Ι.ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ (440123)

(ΔΕΕ 2007/1268)~

Αυτοκινητικό ατύχημα - Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) αυτοκινήτου -

Ζημιές

αυτοκινήτου στο ατύχημα.~

Σχετ.Νομολ.: ΕΦΑΘ 3759/2006.~

Γνωμοδότηση του Ιωάννη Σ. Σπυριδάκη, Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών,

δημοσιευμένη στο ΔΕΕ 2007, 1268.

3759/2006 ΕΦ ΑΘ (447986)

(ΕΠΙΔΙΚΙΑ 2007/395)

Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing). Αυτοκινητικό ατύχημα. Αδικοπραξία.

Βλάβη του

αυτοκινήτου και μείωση της εμπορικής του αξίας. Υποχρέωση

αποζημίωσης. Νομέας

ή κάτοχος πρόσωπο διάφορο από τον κύριο του βλαβέντος πράγματος. Μόνο ο

κύριος έχει αξίωση αποζημίωσης για την μείωση της αξίας του.

Μεταβιβαστικό αποτέλεσμα έφεσης.

Εφετείο Αθηνών 3759/2006

Η ήδη εφεσίβλητη εταιρεία με την από 13.10.2004 αγωγή, ισχυριζόμενη ότι

τυγχάνει κάτοχος του αναφερόμενου ΙΧΕ αυτοκινήτου, δυνάμει

χρηματοδοτικής

μισθώσεως το οποίο υπέστη υλικές βλάβες κατά το αυτοκινητικό ατύχημα, που

προκάλεσε από υπαιτιότητα του ο δεύτερος των εναγομένων οδηγώντας το αυτοκίνητο του, το οποίο ήταν ασφαλισμένο στην πρώτη εναγομένη και ήδη εκκαλούσα ασφαλιστική εταιρία, ζήτησε μετά παραδεκτό περιορισμό του αγωγικού αιτήματος, εν μέρει σε αναγνωριστικό, α) να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, εις ολόκληρον ο καθένας να της καταβάλουν, ως αποζημίωση, το ποσό των 23.652,92 ευρώ και β) να αναγνωρισθεί ότι, επίσης αυτοί, υποχρεούνται να της καταβάλουν 21.857 ευρώ για τη μείωση της εμπορικής αξίας του βλαβέντος αυτοκινήτου, την οποία υπέστη αυτό εξ αιτίας των βλαβών που υπέστη κατά το ατύχημα. Με την εκκαλούμενη απόφαση αφού κρίθηκε η αγωγή αυτή νόμιμη κι ότι αποκλειστικά υπαίτιος της ένδικης σύγκρουσης τυγχάνει ο δεύτερος εναγόμενος, έγινε εν μέρει δεκτή η αγωγή κατ' ουσίαν. Κατά της απόφασης αυτής παραπονείται η πρώτη εναγομένη με την κρινόμενη έφεση για το ύψος των επιδικασθέντων ποσών, μόνο, που αφορούν τις δαπάνες επισκευής και τη μείωση της αξίας του βλαβέντος αυτοκινήτου και ζητεί την εξαφάνιση της ώστε να απορριφθεί η αγωγή.

Δυνάμει του κατά το άρθρο 522 ΚΠολΔ μεταβιβαστικού αποτελέσματος της εφέσεως, το Εφετείο καθίσταται κύριο της διαφοράς μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους τυχόν πρόσθετους λόγους. Επομένως, εφόσον με την έφεση ζητείται η απόρριψη της αγωγής, οφείλει και αυτεπαγγέλτως να εξετάσει το νόμο βάσιμο, και, αν το αγωγικό αίτημα δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο, να απορρίψει, έστω και χωρίς ειδικό και συγκεκριμένο λόγο εφέσεως (βλ. ΑΠ 7/2001 ΕλλΑΔνη 42. 925 κ.ά.).

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 298 και 914 ΑΚ, προκύπτει ότι όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει, η αποζημίωση δε αυτή περιλαμβάνει τη διαφορά μεταξύ της παρούσας περιουσιακής κατάστασης του ζημιωθέντος και εκείνης στην οποία θα βρισκόταν αν δεν συνέβαινε το ζημιολόγο γεγονός. Εξάλλου από τις ίδιες παραπάνω διατάξεις σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 987 και 997 ΑΚ, προκύπτει ότι, όταν με αδικοπραξία προσβάλλονται τα δικαιώματα περισσότερων προσώπων, καθένα από αυτά δικαιούται σε δική του αποζημίωση ανάλογα με τη φύση και την έκταση του δικαιώματος του. Έτσι σε περίπτωση παράνομης καταστροφής ή βλάβης πράγματος, νομέας ή κάτοχος του οποίου είναι πρόσωπο άλλο από τον κύριο του, αποζημίωση συνιστάμενη στη χρηματική αξία αυτού ή στη μείωση της αξίας του (δηλ. για

θετική ζημία) δικαιούται ν' αποκτήσει ο κύριος, η περιουσία του οποίου ελαττώθηκε κατά το αντίστοιχο ποσό, και όχι ο νομέας ή κάτοχος ο οποίος δικαιούται να ζητήσει αποζημίωση συνισταμένη στο κέρδος, το οποίο ενδεχομένως απώλεσε από τη στέρηση της χρήσης ή εκμετάλλευσης του πράγματος ή στις δαπάνες που αναγκάστηκε να κάνει για να το επαναφέρει σε κατάσταση που να επιτρέπει την εκμετάλλευση ή χρήση αυτού, στην οποία αυτός δικαιούται (βλ. ΑΠ 983/1986 ΝοΒ 36. 339, ΑΠ 1495/2004 ΕλλΔνη 44.1556, ΑΠ 1246/2003 ΕλλΔνη 45. 396).

Στην προκείμενη περίπτωση στην παραπάνω αγωγή, επί της οποίας εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση η ενάγουσα φέρεται όχι ως κυρία, αλλά ως κάτοχος και δικαιούμενη σε χρήση και εκμετάλλευση του φερομένου ως βλαβέντος κατά την ειδική σύγκρουση αυτοκινήτου δυνάμει της με αριθ. 2088/2003 σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Επομένως σύμφωνα με τα προεκτεθέντα αυτή (ενάγουσα) δεν νομιμοποιείται να ζητήσει αποζημίωση για τη μείωση της αξίας του εν λόγω αυτοκινήτου, την οποία υπέστη αυτό εξαιτίας των βλαβών, που υπέστη από την σύγκρουση γι' αυτό και η αγωγή κατά το κεφάλαιο της αυτό δεν είναι νόμιμη. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, το οποίο, με την εκκαλούμενη απόφαση του δέχθηκε την αγωγή ως νόμιμη και, εν μέρει, κατ' ουσίαν βάσιμη και κατά το ανωτέρω κεφάλαιο της αγωγής (περί αποζημιώσεως για μείωση αξίας του αυτοκινήτου) παρά το ότι η αγωγή ως προς το κεφάλαιο αυτό είναι μη νόμιμη και έπρεπε να απορριφθεί, έσφαλε και πρέπει εφόσον η εναγόμενη μέμφεται την εκκαλούμενη απόφαση για ουσιαστικές πλημμέλειες και ζητεί την απόρριψη της αγωγής, να γίνει δεκτή η έφεση, να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη και αφού κρατηθεί η υπόθεση για ουσιαστική έρευνα από το παρόν Δικαστήριο, να απορριφθεί ως προς το εν λόγω κεφάλαιο της, ως μη νόμιμη.

6188/2006 ΕΦ ΑΘ (418411)

(ΔΕΕ 2007/204)
Χρηματοδοτική μίσθωση. Στοιχεία της σχετικής σύμβασης. Πρόκειται για σύνθετη ή μεικτή σύμβαση μίσθωσης πράγματος εντολής, εκχώρησης απαίτησης από την εταιρεία leasing προς το μισθωτή και συμφώνου προαίρεσεως. Ο εκμισθωτής συνδέεται με τον προμηθευτή με τη σύμβαση της πώλησης. Ο μισθωτής, λόγω της

εκχώρησης δικαιωμάτων από τον εκμισθωτή, μπορεί να στραφεί κατά του προμηθευτή και να τον εξαναγκάσει να τηρήσει τις υποχρεώσεις του, καθώς και να ζητήσει την αποκατάσταση της δικής του ζημιάς. Εκχώρηση απαίτησης. Είναι δικαιοπραξία εκποιητική, αναιτιώδης και άτυπη. Ο εκδοχέας αποκτά την απαίτηση από την αναγγελία της εκχώρησης στον οφειλέτη, η οποία είναι μονομερής δήλωση, που μπορεί να γνωστοποιηθεί ρητά ή σιωπηρά, ακόμα και με την αγωγή για ικανοποίηση της απαίτησης. Η παραβίαση της σύμβασης γεννά όχι μόνο συμβατική ευθύνη, αλλά και αδικοπρακτική, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Ελλειψη συμφωνημένης ιδιότητας ή ύπαρξη ελαττώματος του πωληθέντος πράγματος. Πότε ιδρύεται αδικοπρακτική ευθύνη του πωλητή. Αξίωση του αγοραστή για αποζημίωση αν ο εκμισθωτής – αγοραστής εκχώρησε σε αυτόν τη σχετική απαίτηση. Η απαίτηση του άρθρου 932 ΑΚ δεν εκχωρείται ούτε κληρονομείται, είναι όμως εκχωρητή αν ο δικαιούχος την αναγνώρισε με σύμβαση ή ήγειρε σχετική αγωγή.

ΕφαΘ 6188/2006

Πρόεδρος Ν Κωνσταντόπουλος, Προεδρεύων Εφέτης
Εισηγήτρια Σ. Τζουμερκιώτη, Εφέτης
Δικηγόροι Κ. Μανώλη, Π. Μουντζουρώνης

[...] Από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του Ν 1665/ 1986 "Συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης" (ΦΕΚ Α' 194), όπως ο νόμος αυτός ισχύει μετά την τροποποίηση του με το άρθρο 11 παρ. 1-6 Ν 2367/1995, προκύπτει ότι η σύμβαση χρηματοδοτικής μισθώσεως (Leasing) αποτελεί χρηματοδοτικό μηχανισμό, που αποσκοπεί στην απόκτηση εκ μέρους του μισθωτή κεφαλαιουχικών αγαθών μεγάλης αξίας για το επάγγελμα ή την επιχείρηση του, χωρίς την άμεση εκταμίευση εκ μέρους του κεφαλαίων, αλλά με ολική χρηματοδότηση της αξίας των εν λόγω αγαθών από την εκμισθώτρια ανώνυμη εταιρία, η οποία αγοράζει το πράγμα, όπως το έχει επιλέξει ο αντισυμβαλλόμενος της μισθωτής και το παραχωρεί κατά χρήση σε αυτόν, ενδιαφερόμενη μόνο για την επιστροφή του δαπανηθέντος κεφαλαίου πλέον του κέρδους της, που επιτυγχάνεται με την είσπραξη του συμφωνηθέντος μισθώματος (Απ. Γεωργιάδη, Νέες Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας, έκδοση 4η, παρ. Β 2, Β 3, Β 14, σελ. 33 και 36, ο (δ)05, Η χρηματοδοτική μίσθωση Ν 1665/1986, ΝοΒ 35,1521 επ., Π, Μάζη, Η χρηματοδοτική μίσθωση Leasing, 1990, σελ. 15 επ., Ν. Παπαποστόλου, Ζητήματα από το Ν 1665/1986 για τη χρηματοδοτική μίσθωση Leasing, ΝοΒ 36,1563 επ.).

Στο βασικό τύπο της χρηματοδοτικής μισθώσεως ο υποψήφιος επαγγελματίας, που χρειάζεται

για την επιχείρηση ή το επάγγελμα του ορισμένο κεφαλαιουχικό αγαθό, απευθύνεται στον αντίστοιχο επιχειρηματία, που εμπορεύεται το αγαθό αυτό, και διαπραγματεύεται μαζί του την τιμή, τις τεχνικές προδιαγραφές και γενικά οτιδήποτε έχει σχέση με το αγαθό αυτό.

Στη συνέχεια, προσφεύγει σε μία ανώνυμη εταιρία χρηματοδοτικής μισθώσεως (Leasing), η οποία αγοράζει το αγαθό, που της υπέδειξε ο επιχειρηματίας, καταβάλλοντος το τίμημα. Η εταιρία Leasing δίνει εντολή στον προμηθευτή να παραδώσει κατ' ευθείαν το πράγμα στον ενδιαφερόμενο, με τον οποίο έχει συνάψει χρηματοδοτική μίσθωση. Η παραχώρηση της χρήσεως του πράγματος γίνεται έναντι μισθώματος, το ποσό του οποίου καθορίζεται με βάση το κεφάλαιο που διαθέτει η εκμισθωτή εταιρία για την απόκτηση του πράγματος, επιπλέον τόκους, προμηθεία και κέρδος της εταιρείας.

Η εν λόγω σύμβαση, που καταρτίζεται μεταξύ του εκμισθωτή (εταιρίας Leasing) και μισθωτή, δεν είναι απλή σύμβαση μισθώσεως πράγματος (ΑΚ 574-618), αλλά σύνθετη ή μεικτή σύμβαση, η οποία έχει στοιχεία: α) Συμβάσεως μισθώσεως πράγματος, παραλλαγμένης όμως σε πολλά σημεία από τον "τύπο" που καθιερώνουν οι διατάξεις των άρθρων 574 επ. ΑΚ. β) Συμβάσεως εντολής, με την οποία ο εκμισθωτής εντέλλεται τον μισθωτή να διαπραγματευτεί το αντικείμενο και τους όρους της συμβάσεως πώλησεως, την οποία θα καταρτίσει ο εκμισθωτής με τον προμηθευτή. Η επιλογή του αγαθού, που θα αποτελέσει αντικείμενο της μισθώσεως, γίνεται από τον μελλοντικό μισθωτή, ο οποίος είναι ελεύθερος να διαλέξει μόνος του το αγαθό και τον αντίστοιχο προμηθευτή του. γ) Εκχωρήσεως απαιτήσεως από την εταιρία Leasing (εκμισθωτή) προς τον μισθωτή, που έχει αυτή κατά του προμηθευτή από τη σύμβαση πώλησεως. Πρόκειται για εκχώρηση συγκεκριμένων απαιτήσεων (ένεκα υπάρξεως ελαττωμάτων ή ελλείψεως συμφωνημένων ιδιοτήτων κ.λπ.), και όχι για τη μεταβίβαση ολοκλήρου του συμβατικού δεσμού, δ) Συμφώνου προαιρέσεως, συμφωνία δηλαδή μεταξύ εκμισθωτή και μισθωτή ότι ο τελευταίος θα έχει το δικαίωμα, είτε να αγοράσει το πράγμα, είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο (Απ. Γεωργιάδη, Νέες Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας, έκδοση 4η, παρ. Β 30, Β 62, σελ. 42 και 53 αντίστοιχα, παρ. Β 96 έως και Β 112, σελ. 66 επ., ο ίδιος, Η χρηματοδοτική μίσθωση, ΝοΒ 35,1521 επ.).

Στη σύμβαση χρηματοδοτικής μισθώσεως ο εκμισθωτής συνδέεται με τον προμηθευτή με τη σύμβαση της πώλησεως, την οποία ο πρώτος καταρτίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω του μισθωτή, που ενεργεί ως άμεσος αντιπρόσωπος (ΑΚ 211). Ο μισθωτής, κατά κανόνα, δεν

συνδέεται με κάποια συμβατική σχέση με τον προμηθευτή. Ωστόσο, με βάση τα δικαιώματα από την πώληση, που του έχουν εκχωρηθεί από τον εκμισθωτή, μπορεί να στραφεί κατά του προμηθευτή και να τον εξαναγκάσει σε τήρηση των υποχρεώσεων του ως πωλητή, σε καταβολή αποζημιώσεως κ.λπ. Ο μισθωτής, ως εκδοχέας των παραπάνω δικαιωμάτων, θα τα ασκήσει στο όνομα του και για λογαριασμό του (μισθωτή), ζητώντας αποκατάσταση της δικής του ζημίας (ΕφαΘ 5829/2003 ΕΛΔ 45,909, ΕφαΘ 976/2003 ΕπισκεΔ 2003,537, ΕφΠειρ 1133/2000 ΔΕΕ 2001,196).

Εξάλλου, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 455, 457, 460 και 462 ΑΚ, συνάγεται ότι ο δανειστής μπορεί με σύμβαση να μεταβιβάσει σε άλλον την απαίτηση του, χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη. Η σύμβαση εκχώρησης είναι δικαιοπραξία εκποιητική, αφού άμεσο αποτέλεσμα της είναι όχι η ανάληψη κάποιας ενοχικής υποχρεώσεως από τον εκχωρητή, αλλά η απώλεια της απαίτησεως γι αυτόν υπέρ του εκδοχέα. Ακόμη, η εκχώρηση είναι σύμβαση ανατιμώδους και άτυπη, συνέπεια δε του ανατιμώδους χαρακτήρα της συμβάσεως εκχώρησης είναι ότι δεν απαιτείται τήρηση τύπου και όταν η αποτελούσα την αιτία της εκχώρησης βασική σύμβαση είναι τυπική δικαιοπραξία. Τέλος, ο εκδοχέας αποκτά την έναντι του οφειλέτη απαίτηση από της αναγγελίας της εκχώρησης σε αυτόν από τον εκχωρητή ή τον εκδοχέα, η οποία είναι μονομερής δήλωση, που μπορεί να γνωστοποιηθεί προς τον οφειλέτη ρητώς ή σιωπηρώς, ακόμη και με το δικόγραφο της αγωγής με την οποία επιδιώκεται η ικανοποίηση της εκχωρηθείσας απαίτησεως (ΑΠ 826/2001 ΕΛΔ 43,731, ΑΠ 335/1999 ΕΛΔ 40,1327, ΑΠ 836/1996 ΕΛΔ 37,114, ΑΠ 698/1975 ΝοΒ 24,72).

Περαιτέρω, υπαίτια (από δόλο ή αμέλεια) ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη, με την οποία παραβιάζεται σύμβαση και γεννιέται ενδοσυμβατική ευθύνη του οφειλέτη, μπορεί, πέρα από την αξίωση που πηγάζει από τη σύμβαση, να θεμελιώσει και ευθύνη από αδικοπραξία, αν και χωρίς τη συμβατική σχέση διαπραττόμενη, θα ήταν καθεαυτή παράνομη, ως αντικείμενη στο γενικό καθήκον, που επιβάλλει το άρθρο 914 ΑΚ, να μη ζημιώνει κάποιος υπαίτια άλλον (ΑΠ Ολ 967/1973 ΝοΒ 22,505, ΑΠ 1600/2002 ΕΛΔ 44,766). Έτσι, η έλλειψη συμφωνημένης ιδιότητας ή η ύπαρξη ελαττώματος πωληθέντος πράγματος, δεν ιδρύει καθεαυτή ευθύνη από αδικοπραξία, αφού χωρίς τη συμβατική σχέση δεν αποτελεί πράξη παράνομη. Όταν όμως με την ευκαιρία της συμβατικής αυτής παραβάσεως ο γνωρίζων την έλλειψη της ιδιότητας ή την ύπαρξη του ελαττώματος πωλητής δολίως τα αποσιωπά από τον αγοραστή, συντρέχουν πρόσθετα πραγματικά

στοιχεία, που μαζί με τη συμβατική παράβαση συνθέτουν διάφορο ιστορικό γεγονός, ικανό, κατά το άρθρο 914 ΑΚ, για την πλήρωση του πραγματικού της αδικοπραξίας, οπότε υφίσταται σώρευση αξιώσεων αποζημιώσεως λόγω παραβάσεως της συμβάσεως και αδικοπραξίας (ΑΠ 776/2004, Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1709/1999 ΕΛΔ 41,1035).

Συνεπώς, ο αγοραστής μπορεί να αξιώσει από τον πωλητή αποζημίωση λόγω αδικοπραξίας ως άμεσα ζημιωθείς, ενώ ο μισθωτής, στον οποίο στη συνέχεια περιήλθε κατά χρήση το πωληθέν αντικείμενο βάσει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως, δεν μπορεί να στραφεί κατά του προμηθευτή και να ζητήσει αποζημίωση λόγω αδικοπραξίας, αφού η τελευταία τελέστηκε σε βάρος του εκμισθωτή, εκτός αν επικαλεσθεί και αποδείξει εκχώρηση της σχετικής απαιτήσεως. Αντανακλαστικές συνέπειες στην περιουσία του μισθωτή, ο οποίος είναι τρίτος, από την αδικοπραξία σε βάρος του αγοραστή, δεν τον καθιστούν δικαιούχο αποζημιώσεως προς αποκατάσταση θετικής ή αποθετικής ζημίας, αλλά και χρηματικής ικανοποίησεως λόγω ηθικής βλάβης, αφού αυτός ζημιώνεται έμμεσα, ο δε υποστάς άμεση ζημία δεν έχει αξίωση προς αποκατάσταση αυτής. Τούτο συνάγεται αφενός από τη διάταξη του άρθρου 914 ΑΚ, το οποίο παρέχει δικαίωμα αποζημιώσεως μόνο σε αυτόν που ζημιώθηκε παράνομα και υπαίτια και αφετέρου από τις εξαιρέσεις που καθιερώνονται περιοριστικά με τα άρθρα 928 και 929 ΑΚ. Ενόψει αυτών, δεν είναι δικαιούχος από την αδικοπραξία, που τελέστηκε σε βάρος του αγοραστή (εκμισθωτή), ο τρίτος ο οποίος απέκτησε στη συνέχεια το πωληθέν αντικείμενο δυνάμει χρηματοδοτικής μισθώσεως, διότι η επικαλούμενη περιουσιακή βλάβη του δεν είναι απότοκος, κατ' αιτιώδη συνάφεια, της αδικοπραξίας που τελέστηκε σε βάρος του εκμισθωτή, εκτός εάν η αξίωση του δικαιούχου από αδικοπραξία μεταβιβάστηκε με εκχώρηση στον μισθωτή. Ειδικά όμως για την αξίωση του άρθρου 932 ΑΚ, η οποία δεν εκχωρείται, ούτε κληρονομείται, είναι εκχωρητή μόνο αν αναγνωρίστηκε από τον δικαιούχο με σύμβαση ή ο δικαιούχος ήγειρε σχετική αγωγή (άρθρο 933 ΑΚ). [...]

(Δέχεται την έφεση.)

N.B